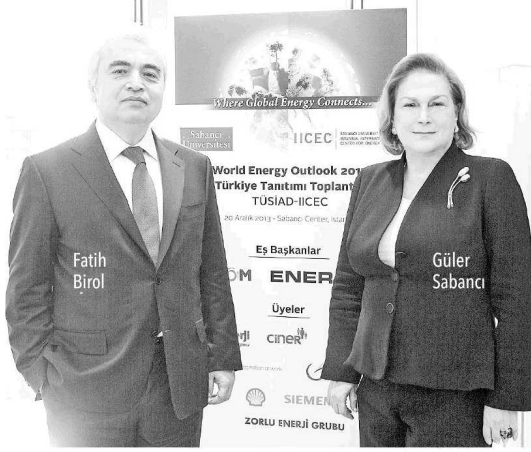

ULUSLARARASI ENERJİ AJANSI (IEA) BAŞ EKONOMİSTİ DR. FATİH BİROL AÇIKLADI:

Petrol 100 dolarda kalacak

Petrolün 30 dolar olduğu yıllarda ucuz petrol döneminin bittiğini söylediğini hatırlatan Birol, zikzaklar olsa da petrol fiyatlarının önümüzdeki dönemde 100 dolar seviyelerinde kalacağını bildirdi

■ RECEP ERÇİN

Sabancı Üniversitesi Enerji ve İklim Merkezi (IICEC) ve Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSIAD), "World Energy Outlook 2013" (Uluslararası Enerji Görünümü) raporunun Türkiye sunumu için dün bir toplantı düzenledi.

Açılış konuşmalarını Sabancı Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Güler Sabancı, TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Memduh Boydak ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Hasan Murat Mercan'ın yaptığı toplantıda, Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) Baş Ekonomisti Dr. Fatih Birol da "World Energy Outlook 2013" raporunun sunumunu gerçekleştirdi.

Dünyanın enerji kalbi Ortadoğu

Fatih Birol, daha önce açıkladıkları bir raporda 2017'de ABD'nin Suudi Arabistan'ı geçerek dünyanın en büyük petrol üreticisi konumuna geleceği yönündeki öngörülerinin 2015'te gerçekleşeceğini söyledi. Fakat bu öngörünün bazı çevrelerce yanlış yorumlandığına dikkat çeken Birol, "Bazıları bunu dünyanın artık Ortadoğu gazı ve petrolüne ihtiyaç olmayacağı şeklinde algıladılar. Önümüzdeki 10 yılda ABD kaya petrolü dediğimiz petrolü tamamıyla kendi iç tüketimi için kullanacak. Ve ABD dışında bir dünya daha var. Asya'nın önemli bir petrol açığı var. 2020'de Ortadoğu'da ciddi bir üretim artışı görebilelim ki bu karşılansın. Dolayısıyla Ortadoğu dünyanın enerji kalbi olmayı sürdürecektir" dedi. ABD'deki kaya petrolü üretimi maliyetinin varil başına 80 dolar seviyelerine kadar çıkabildiğine işaret eden Birol, Ortadoğu petrolünün maliyetinin ise varil başına 5 dolara kadar düşebileceğini kaydetti. Ortadoğu dışında petrol çıkarılan yerlerdeki maliyetlerin yükseklğine vurgu yapan Birol, şu bilgileri verdi: "Dünya petrol talebi açısından OECD ülkelerinde tüketim azalacak. Asya'da ise artacak. Talep

büyümesi Çin, Hindistan ve Ortadoğu'dan gelecek. Dizel'e benzinden çok daha ihtiyaç olacağını düşünüyoruz. Önümüzdeki dönemde ABD ve Avrupa'daki rafinerilerde toplam 10 milyon varillik bir kapasitenin kapanma riski var.

Fiyatlar suni biçimde düşürülüyor

2015 Mayıs'ındaki Paris'te yapılacak uluslararası bir toplantıda karbon emisyonuna ilişkin önemli adımlar atılmasını bekliyoruz. Bu toplantıdan sürpriz bekliyorum. Dünyada enerji dengeleri değişiyor enerji ihracatçısı olan ülkeler enerji ithalatçısı konumuna geçiyor. İthalatçı olanlar da ihracatçı oluyor. Daha önce ithalatçı olan ABD ve Brezilya ihracatçı olacaklar. Bu da dengeleri değiştirecek. Çin, Rusya, Ortadoğu ve Hindistan gibi ülkelerde enerji fiyatları suni bir biçimde düşürülüyor. Bu da tüketimin artmasına neden oluyor."

Petrol fiyatında zikzaklar olabilir

Sunumunun ardından Dr. Birol'a, "Önümüzdeki 5 yıllık süreçte petrol fiyatlarının 100 doların altına inip inmeyeceğini sorduğumuzda" şöyle yanıt verdi: "Türkiye'de petrol fiyatları 30 dolarken artık ucuz petrol döneminin bittiğini söylemişim. Çünkü dünyada Ortadoğu dışında ucuz petrol üretilecek yer yok ve talep artıyor. Zikzaklar olsa da petrol fiyatı ana hat olarak 100 dolarlar düzeyinde kalacak."

Türkiye için enerji köprüsü olma fırsatı

Başka bir soru üzerine, Türkiye'nin önümüzdeki 5 yıllık süreçte çok önemli bir enerji köprüsü olma fırsatı olduğunu kaydeden Birol, "Azerbaycan, Irak, Doğu Akdeniz ve İsrail. Bunlardan ikisi ile politik engeller var ama ben ekonominin belirleyici olacağını düşünüyorum. Türkiye, enerji talep edenler ile enerji arz edenler arasında dünyanın en önemli transit ülkesi olabilir" dedi.